http://oss.fagforbundet.no

informasjonsblad for tillitsvalgte

OSS TILLITSVALGTE

juni, nr. 6/2011 | Årgang 9

B-Postabonnement

FAGFORBUNDET

Postboks 7003 St. Olavs plass

0130 Oslo. Tlf.: 23 06 40 00

Ettersendes ikke ved varig adresseendring

Mørke skyer over Halden

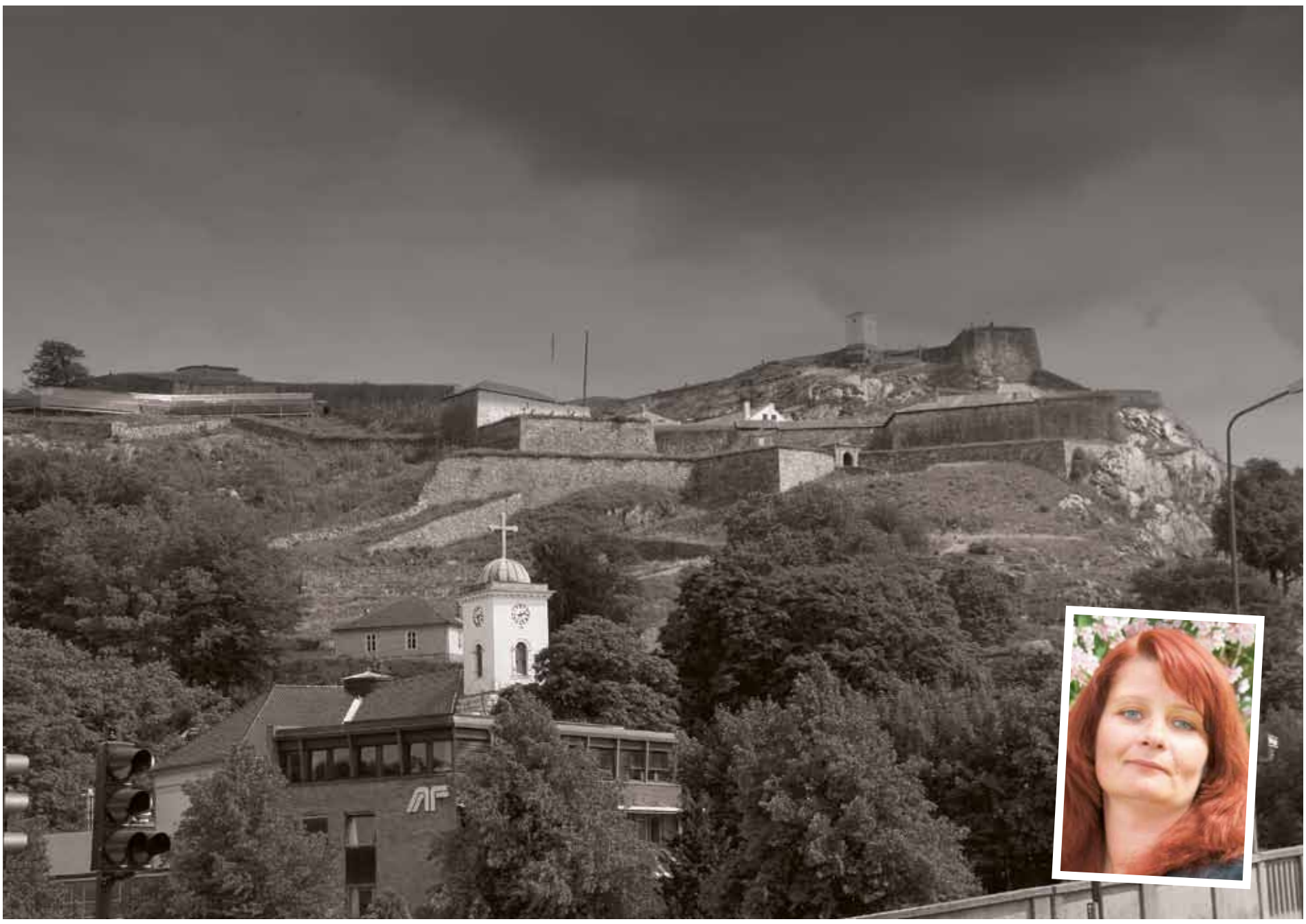

FOTO: RANDI TEVIK

Skarpe fronter: Fagforbundet Halden krever at kommunalsjef Lars Th. Larsen må slutte etter alvorlige brudd på lov og avtaleverk, IA-avtalen og den individuelle arbeidsavtalen. – Det er ikke bare ulovlig, men også etisk forkastelig når øverste leder gir ordre å stoppe lønna slik at den som er sykemeldt må ta forbrukslån i banken for å forsørge seg, sier hovedtillitsvalgt Kirsti Rørmyr.

Side 2

Uføretrygd til debatt

Diskusjonene går høyt både i og utenfor Fagforbundet. Er forslaget innenfor LOs vedtak fra kongressen 2009? Vil den nye uføretrygden føre til færre trygde-mottakere? **Side 2**

FOTO: ANDERS HAMRE SVEEN

Det offentlige betaler

Professor Robert Wade beskriver i boka *Governing the market* en utviklingsstrategi for hvordan det kan være nyttig å organisere offentlige tjenester i Norge. **Side 3**

ILL.FOTO: KJELL OLUFSEN

Vellykket Kommunal '11

Valgverksted og kafédebatt – mer enn 400 tillitsvalgte viste entusiasme under årets kommunalkonferanse. Etterpå var det grillfest på Youngstorget sammen med Åge Aleksandersen. **Side 7**

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

NYHET

Uføretrygda skal ikke svekkes

Vil den nye uføretrygda redusere antall trygdemottakere? Uføremeldinga varsler et mer fleksibelt system enn det nåværende. Det skal ikke lenger være økonomiske hinder for å gå inn og ut av støtteordningene når og hvis helsa og arbeidsmulighetene tilsier det.

Forbundsleder Jan Davidsen og leder av LO Kommune Klemet Rønning-Aaby er i det store og hele og ut i fra en helhetsvurdering fornøyde med det som kom fra regjeringa. De mener at LO-kongressens vedtak fra 2009 er ivaretatt, selv om det selvsagt fortsatt er spørsmål de stiller seg noe uforstående til.

Dilemma

På LOs nettsider leser vi at LO-leder Roar Flåthen sier at LOs utgangspunkt er at uføretrygda og de uføres alderspensjon tilpasset den nye folketrygda, skal være minst like god som i dag. Flåthen er opptatt av å få til gode skjermingsregler i forhold til levealderjusteringa.

Jan Davidsen og Klemet Rønning-Aaby synes det med å levealderjustere uføre er et vanskelig dilemma.

– På den ene siden er det noe spesielt å levealderjustere uføre som ikke har noen mulighet til å velge å kompensere justeringa ved å stå lenger i jobb. På den andre siden kan det heller ikke være sånn at uføre kommer bedre ut enn de som står i jobb, sier Rønning-Aaby. Davidsen legger til at det er valgt en mellomløsning og at den kan oppfattes som urettferdig. Det til tross for at det i LO-vedtaket sto at ny uføretrygd skulle baseres på prinsippene i folketrygda.

– Der ligger levealderjustering inne, sier han. Davidsen setter sin lit til at reformen skal evalueres allerede i 2018.

– Da får vi se bedre hvilke utslag de nye reglene gir, sier han.

Nye skatteregler

I uførereformen heter det at uføre skal skatte som lønnsmottakere og ikke lenger som pensjonister. Davidsen og Rønning-Aaby viser til at forutsetningen er full kompensasjon for den økte skatten.

Verre er det at fribeløpet på 1G som uføre kan tjene uten å få redusert uføretrygda, reduseres.

– For å si det sånn, vi stiller oss spørrende til om det virkelig er nødvendig å redusere så drastisk. Dette må sees i sammenheng med en større mulighet til å prøve seg i arbeid, sier Davidsen.

Rønning-Aaby legger til at det egentlig kanskje ikke er noen grunn til å redusere fribeløpet i det hele tatt.

– Det øker vel ikke lysten til å teste ut restarbeidsevnen sin, mener Rønning-Aaby.

Ikke svekk uføretrygda: Forbundsleder Jan Davidsen og leder i LO kommune Klemet Rønning-Aaby. FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Behovsprøvd barnetillegg

– Om en skal få behovsprøving av barnetillegget til dem som går på arbeidsavklaringspenger på lik linje med varig uføretrygdede er et spørsmål noen reiser og som jeg skjønner er viktig for akkurat dem det gjelder. Barnetillegget er samlet sett lite i denne sammenhengen, sier Rønning-Aaby.

– Dette enkeltspørsmålet, sammen med andre ting vi stiller oss spørrende til, vil vi ta opp i Stortingets arbeids- og sosialkomité over sommeren. Men ut i fra en helhet mener vi at LO-kongressens vedtak er godt ivaretatt, sier Jan Davidsen.

KARI-SOFIE JENSSEN

Nok er nok

Halden kommune stopper lønnsutbetalinga til en sykemeldt medarbeider. Dette er i strid med Hovedavtalen/Hovedtarriffavtalen, Arbeidsmiljøloven, IA-avtalen og den individuelle arbeidsavtalen.

I NRK Østfold 20. juni krever hovedtillitsvalgt Kirsti Rørmyr og hovedverneombud Hans-Erik Groth at kommunalsjef Lars Th. Larsen må gå.

– Støyen rundt forsøket på å kvitte seg med 42 langtidssykemeldte ansatte har ikke rukket å legge seg før jeg får denne alvorlige saken i fanget, forteller Rørmyr. Hun reagerer kraftig på at kommunalsjefen setter seg på sin høye hest og tvinger en ansatt til å være nødt til å ta forbrukslån i banken for å forsørge seg selv.

Leker gud

– Det er ikke bare ulovlig, men også etisk forkastelig når øverste leder som er kommunalsjef for personal, økonomi og utvikling, gir ordre om at kommunen skal stoppe lønna til en sykemeldt, sier Rørmyr. Å tillate seg å forskuttere NAV sine vurderinger – som i dette tilfellet gikk i favør av den ansatte, er nesten som å leke gud, mener hun. Selv etter at vedtaket foreligger fra NAV om at vedkommende oppfyller alle vilkårene for sykelønn – blir personen møtt med at da får vedkommende få sykelønna utbetalt fra NAV. Dette er også ulovlig ifølge hovedtarriffavtalen, sier Rørmyr. – Halden kommune kan ikke ha en kommunalsjef med så lite kunnskap om lov og avtaleverk og som behandler ansatte på en slik måte, sier Rørmyr til NRK.no

Kommune i krise: Halden kommune sliter med personalkonflikter. Det skyldes kommunalsjef Lars Th. Larsen mener Fagforbundet Halden. Ordfører Per-Kristian Dahl sier til Oss tillitsvalgte at han ikke kommenterer personalsaker i media. Lars Th. Larsen har ikke svart på henvendelser. FOTO: RANDI TEVIK

Handler om enkeltmennesker

Saken som fikk oppslag i media i slutten i mai var Halden kommunes brev til 42 ansatte med tittelen: «Avklaring av arbeidsforhold.» I brevet stod det: «*Du har vært ute av ordinært arbeid siden ... og det heller ikke har vært mulig å tilby deg relevant arbeid, anser vi ditt arbeidsforhold i Halden kommune som opphørt. Dersom du har innsigelser til dette, vennligst ta kontakt umiddelbart og senest innen ... Manglende tilbakemelding innen overnevnte frist ansees som en bekreftelse på at du har akseptert at arbeidsforholdet har opphørt. Dersom du ønsker å komme i aktivitet, ber vi deg ta kontakt med NAV.*»

– Jeg har reagert både på generelt og individuelt grunnlag, sier Kirsti Rørmyr. Av de 42 som fikk brevet er 14 medlemmer av Fagforbundet. Sju av disse kontakta fagforeninga – og kommunen har lagt seg flat i alle sju sakene. Brevene var ikke ment som oppsigelse, bare som opprydding, ifølge personalavdelinga. – Jeg er dypt bekymra for de som ikke har tatt kontakt – og også for de 21 uorganiserte, sier Rørmyr, som synes dette er å sparke folk som er langtidssyke og da antakelig er alvorlig syke.

At Halden kommune opptrer ulovlig er fastslått av hovedverneombud, Arbeidstilsynet og av advokat Hans Christian Monsen i Fagforbundet.

Nok er nok

Denne siste saken er dråpen som får begeret til å flyte over. – Fagforbundet kan ikke sitte å se på at ansatte og medlemmer blir utsatt for slik behandling, sier Rørmyr. I oppsigelsessaken av de 42 klarte kommunene med sitt råkjør å kvitte seg med rundt 80 prosent av dem som av en eller annen grunn er ute av aktivt arbeid. Fagforbundet vil ikke at «opprydding» skal skje på denne måten i framtida. – Det har vært nok støy og utriveli ge personalsaker i Halden nå, sier Rørmyr. Hun håper at politikerne tar grep og innser at personalsakene har blomstret opp, spesielt etter at kommunalsjef Lars Th. Larsen begynte i jobben.

RANDI TEVIK

Sier stopp: Det er ingen dans på roser å være leder og hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Halden. Kirsti Rørmyr er rystet over slett behandling av de ansatte. FOTO: RANDI TEVIK

NYHET

Bor fortsatt hjemme

Fagforbundet Ungdom har lenge holdt øye med utviklinga i det norske boligmarkedet. Studenter, lærlinger og unge mennesker i etableringsfasen er blant dem som sliter mest med de høye boligprisene.

Fredag 9. juni la Statistisk sentralbyrå fram ferske tall som viser at boligrådsrenta vil stige til rundt sju prosent innen 2014. For mange av dem som nettopp har kommet seg inn på boligmarkedet, er dette penger de ikke har.

Eirik Faret Sakariassen er SVs ungdomskandidat til bystyret i Stavanger. Han bor fortsatt hjemme hos foreldrene sine, og ser for seg at han kommer til å gjøre det en stund til.

– Det blir rett og slett for dyrt for meg.

Bor hjemme: Eirik Faret Sakariassen er SVs ungdomskandidat til Bystyret i Stavanger.

FOTO: PRIVAT

Landets dyreste

Fra 2010 til 2011 passerte Stavanger Oslo som landets dyreste sted å bo. I mai kostet én kvadratmeter bolig i Stavanger sentrum/vest gjennomsnittlig 45 374 kroner, mot 42 948 på Grünerløkka i samme måned. Sakariassen legger deler av skylda på oljehovedstadens rikdom.

– Det er mange i regionen som jobber i oljenæringa og tjener gode penger. Dessuten er det penger å tjene på å leie ut eiendom til oljeselskapene. Det er helt klart med på å presse prisene opp, sier Sakariassen.

Unge sliter

Fagforbundet Ungdom er opptatt av utviklinga i det norske boligmarkedet.

– Mange av medlemmene våre lider under dagens boligsituasjon. Én ting er at mange nærmest må gjøre seg til gjeldsslaver for i det hele tatt å komme seg inn på boligmarkedet. Men hva med alle dem som mangler faste, hele stillinger? For dem er det praktisk talt umulig å få lån, og de ender opp uten bolig. Vi mener at alle har rett til å ha et sted å bo, og for å oppnå det, må det tas politiske grep, sier Linn Hemmingsen, leder for Fagforbundet Ungdom. Det kan Sakariassen si seg enig i.

– Kommunen bygger altfor få boliger. Dessuten bygges det gjerne så stort at det blir for dyrt for vanlige folk eller så lite at det bare er plass til én. Det passer dårlig når folk begynner å etablere seg. Da trengs jo plass til både to og tre. En ettroms leilighet blir fort for liten. Resultatet er at mange unge flytter fra byen. Som vanlig er det de svakeste det går ut over.

– Det virker som det er mangel på politisk vilje til å bedre boligsituasjonen, sier Hemmingsen.

Nytt: Fagforbundet Ungdom mener at alle har rett til å bo til en anstendig pris. Flyer kan bestilles fra Fagforbundet sentralt.

Kommunene må ta ansvar

Sakariassen er politiker og står på SV Stavangers liste til høstens valg. Han mener løsningen er at kommunen bygger og leier ut boliger til en anstendig pris uten noe ønske om profitt.

– Det vil ta mer enn fire år å snu denne utviklinga, men det ville i hvert fall vært et skritt i riktig retning, sier Sakariassen.

MORTEN KRISTENSEN

Noen blir rike – alle betaler

– Gevinstene før finanskrisa var private, mens kostnadene etterpå ble samfunnets, påpeker professor i politisk økonomi ved London School of Economics, Robert Wade.

Lenge før finanskrisa argumenterte han for sterkere regulering av internasjonale kapitalmarkeder. Han mener myndighetene bør spille en aktiv rolle i den økonomiske utviklinga. I boka *Governing the market* skisserer han en utviklingsstrategi hvor myndighetene har et mål og en konkret plan for hvordan de skal nå målet. Det kan være nyttig for hvordan vi organiserer offentlige tjenester, også i Norge.

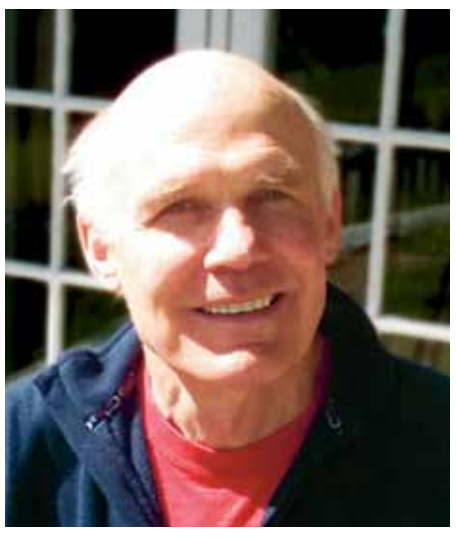
– I motsetning til den enkelte aktør, kan myndighetene se hvordan de ulike delene av økonomien virker inn på hverandre. Slik kan de utvikle en økonomisk strategi som også hjelper den enkelte bedrift. Gjennom et tett samarbeid med de ulike aktørene i samfunnet kan de kombinere lokal kunnskap med nasjonal oversikt, forteller Wade.

Offentlig skyggerom

Den økonomiske krisen med voksende statsgjeld og pressede statsbudsjetter har økt presset for markedsorientering i Europa. Privatiseringsreformer blir drevet fram for å redusere offentlige utgifter. Som newzealander har professoren selv vært vitne til omfattende privatiseringsreformer.

– Når det gjelder New public management (NPM), viser erfaringa at behovet for at alt skal måles og kontrolleres, er ressurskrevende. I tillegg øker NPM spillerommet for en del aktører, den såkalte skyggeeliten. De veksler mellom å ha private og offentlige roller, og er dermed vanskelige å stille til ansvar. Det fører til at man taper den demokratiske kontrollen med offentlige tjenester, sier han.

Wades teorier er også relevante for kommunevalget til høsten. Han har vist hvordan myndigheter med en visjon og en helhetlig strategi for realisering av den, har spilt en positiv rolle i økonomisk utvikling. Det kan være nyttig å ha i bakhodet når vi stiller oss spørsmål om hva vi ønsker med en kommune – og hvordan skal vi komme dit.

Advarer: Professor Robert Wade.

FOTO: LINDA SKJOLD OKSNES

Ikke så verst i Norge

Også i Norge er det registrert økende inntektsforskjeller, hvor de rikeste har blitt stadig rikere. Wade anser likevel at den nordiske modellen kjennetegnes av små inntektsforskjeller.

Sterke fagforeninger og gode velferdsordninger kombinert med solid økonomisk vekst og lav arbeidsledighet er et viktig eksempel på hvordan en økonomi alternativt kan organiseres, påpeker han.

– Forekomsten av en rekke sosiale problemer er lavere på alle inntektsnivå i Norden enn i andre sammenliknbare land. Internasjonale undersøkelser viser også at Norden ligger på topp når det gjelder barns trivsel, forteller Wade.

I EU-landene gir den nåværende strategien med store kutt i offentlige finanser bare en økende spiral av redusert økonomisk vekst og økende gjeld.

– Land som Hellas, Irland og Portugal trenger en strategi for vekst og støtte til å få fart på økonomien. De bedrestilte EU-medlemmene bør gi assistanse til landene som sliter for å jevne ut de økonomiske forskjellene mellom land i EU. For å løse de globale utfordringene er vi nødt til å gjøre noe med de økende økonomiske forskjellene – nasjonalt så vel som globalt, konkluderer Wade.

LINDA SKJOLD OKSNES

OSS FIRE PÅ GANGEN

Hva synes du personlig er den viktigste valgkampsaken?

Mona Pedersen
Hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Rana

– Jeg jobber i helse- og sosialavdelinga i Rana kommune. For meg er retten til heltid det viktigste kravet. Fagforbundet har fått til mye på dette området, men fortsatt er det mye ugjort. Jeg tror partiene Ap, SV og Rødt vil støtte oss i dette arbeidet.

Toril Gulbrandsen
Hovedtillitsvalgt og leder i Fagforbundet Vang

– Jeg vil ha politikere som vil ta tilbake makta i kommunen. For mye makt er delegert til administrasjonen. Det er politikerne vi har valgt til å representere oss, og de skal drive kommunen etter folkets ønsker. Da må vi stemme på Ap, selv om de har lovt oss dette tidligere og ikke fått det til. Vi vil ha et aktivt trepartssamarbeid.

Jan Denné
Hovedtillitsvalgt og valgkampansvarlig i Buskerud, Fagforbundet Ringerike

– Jeg er opptatt av samferdsel og infrastruktur. Jeg ønsker at Ringeriksbanen blir bygd. Nå er en tunnel på E16 stengt og gjør Ringerike til en utpost. Hvordan skal vi få næringsvirksomhet og arbeidsplasser når vi ikke har infrastruktur? Jeg er usikker på hvem vi skal stemme på. Kanskje Ap, eller kanskje den nye lista med SV, Rødt og uavhengige sosialdemokrater?

Kjell Skarheim
Hovedtillitsvalgt og leder i Fagforbundet Risør, Gjerstad og Vegårshei

– Vi har hatt lite privatisering og det er ei linje jeg jobber for at skal fortsette. Jeg er i tillegg opptatt av skole, SFO og barnehagene, rett og slett oppvekstpolitikken i vår kommune. Ingen av våre tre kommuner har noen SV-liste, så da er det Ap som gjelder, og kanskje de partiene som vil samarbeide med Ap.

NYHET

– Nei til monsterturnus

ILLUSTRASJON: ANDERS HAMRE SVEEN

«Nordsjøturnus Sjukeheim»

Det er eit aukande press frå høgresida om å endre arbeidsmiljølova. Nokre snakkar òg om «nordsjøturnus på sjukeheim og sjukehus». – Klare grenser for arbeidstid og overtid er det som er best for helsa til dei tilsette, seier nestleiar i Fagforbundet, Mette Nord.

– Med tanke på folkehelsa er det betre å førebygge enn å reparere. Så kva har vi da vunne om helsearbeidarar vert oftare sjuke og uføre, spør Mette Nord.

Hun meiner at ein må vere varsam med å innføre arbeidstidsordningar som skil seg for mykje frå det som er vanleg i dag.

– Nokre unntak kjem vi ikkje utanom, men da er det viktig å overvake verknadene av unntaka, seier Nord. Hun slår fast at innstillingsretten til å godkjenne avvik framleis skal ligge hos fagforbunda sentralt.

– Med tanke på kor stor helse- og omsorgssektoren er, så får vi eigentleg svært få søknader om dispensasjon. Dei fleste vert godkjent, og dei få vi avvisar, dei avvisar vi med god grunn, seier Nord.

Bra for kven?

Mette Nord fortel at forsking viser at evna til å reagere og observere vert dårlegare etter 8 timar på jobb. Etter 12 timar på jobb er reaksjonsevna på rundt 1,5 promille. Dei arbeidstilhøva som er avslørt innan helse og omsorg den seinare tida, mellom anna for innleidde frå vikarbyrå, har vore langt lengre arbeidsdagar enn 12 timar.

– Desse monsterturnusane er ikkje forsvarlege ovanfor pasientar og brukarar. Helsearbeidarar må kunne observere og reagere. Det kan handle om liv og død, slår Nord fast.

Fafo- forskning

Forsking viser at lange arbeidsperiodar kan auke risikoen for feil og ulykker. Fafo-rapporten «Sosiale og helsemessige konsekvenser av arbeidstidsordninger i helse-, pleie- og omsorgssektoren. En litteraturstudie» (Fafo-notat 2011:11) er skrive på oppdrag for Fagforbundet. Rapporten syner at lange vakter har negative konsekvensar for helsa. Ifølgje fleire studiar støttar påstanden om at arbeid ut over normalarbeidsdagen har ein negativ påverknad på balansen mellom arbeid og privatliv, trivsel i familien og i høvet til eigne hobbyar. Mette Nord meiner at ekstreme arbeidstidsturnusar heller ikkje gjev betre kontinuitet for pasientar og brukarar.

– Dersom helsearbeidarar skal jobbe ein lang periode, for deretter å ha fri i ein

Offentlige brudd på arbeidsmiljøloven – verre enn private

Skjer det egentlig noe i Moss? Det er avslørt flere brudd på arbeidsmiljøloven på to av byens kommunale sykehjem – men får det noen konsekvenser?

Direktør Petter Furulund fra NHO Service og politikere fra Frp og Høyre deltar i debatter om vikarbyråene og brudd på arbeidsmiljøloven. De påstår at Fagforbundet og LO godtar lovbrudd dersom det skjer i offentlige virksomheter.

Oslo trekkes fram. Det vises til handlekraftige politikere fra Høyre/Frp som tok affære med en gang de fikk vite hva som skjedde og kastet ut Adecco. Moss trekkes fram som eksempel på det motsatte. Der er sykehjemmene kommunale, byen styres av Ap, SV og Rødt og alt får fortsette som før.

Hva skjer?

– Brudd på lovverket er alvorlig uansett om det skjer i private eller offentlige

Hovedtillitsvalgte i Fagforbundet Moss og Våler: Leif Christensen, Hilde Torgersen (leder) og Frank Bergflødt.

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

NYHET

Ulik arbeidskvardag for ulike grupper

– Det finst døme på forsøk med alternativ arbeidstid med gode resultat. Men ein skal vere varsam med å generalisere ut i frå dei forsøka, seier Siv Kjøllmoen, rådgjevar i forhandlingseininga i Fagforbundet.

I Bergen kommune vert det for tida testa ut fleire alternative arbeidstidsordningar i tenester for dei med utviklingshemming og innan psykisk helse. Kjøllmoen har ei fortid som vernepleiar og nestleiar i Fellesorganisasjonen, og leiar no eit arbeid med å kartlegge alternativ turnus.

– Det er viktig å ha tett oppfølging over ein lenger periode når ein driv med ein avvikande turnus, for å sjå dei langsiktige helseeffektane, meiner Kjøllmoen.

FOTO: MARIA WATTNE

Varsam: Siv Kjøllmoen, rådgjevar i forhandlingseininga i Fagforbundet, seier at det er viktig å vere varsam med å bruke alternative arbeidstidsordningar.

Ulike behov

– Alternative arbeidstidsordningar kan fungere i arbeidet med ungdom med ei utviklingshemming, som treng mykje aktivitet som til dømes kino, kafé og anna sosial trening, kor det som regel er ein eller to tenesteytarar som tek seg av ein person. Men det er ikkje forsvarleg å arbeide kjempelenge i strekk på sjukeheim og sjukehus. Her er det snakk om andre oppgåver og den einskilde tilsette har dessutan ansvar for langt fleire folk, seier Kjøllmoen.

Ikkje berre fryd og gammen

Forsøka i Bergen er godkjend av fagforbunda sentralt i samsvar med § 10-12 (4) i Arbeidsmiljølova. I Fafo sin delrapport «Forsøk med langturnusordningar i Bergen kommune» (Fafo-notat 2011:07) er det mange av dei spurte som er tilfredse med langturnusane. Men det kjem og fram i rapporten at mange av dei tilsette i langturnus tykkjer det er vanskeleg å ta pausar, til dømes.

ANDERS HAMRE SVEEN

enda lenger periode, så får dei jo ikkje observert utviklinga hos ein pasient over tid. Dette er ikkje kontinuitet, seier Nord.

Dårleg samanlikning

Nordsjøturnus er tilpassa dei spesielle arbeidstilhøva i oljeindustrien. Sidan ein har slått fast at det er lite praktisk å frakte oljearbeidarane til og frå oljeplattformene kvar dag, så har dei ein eigen turnus. Dei arbeidar i ein samanhengande periode etterfølgd av ein dobbelt så lang periode fri. På Nordsjøen er det stort sett 12 timars skift, kor ein av timane er betalt pause.

– Den største skilnaden mellom fastlandet og Nordsjøen er jo systemet rundt arbeidarane som gjer det mogleg å jobbe på denne måten, seier forbundssekretær i LO-forbundet Industri Energi, Ketil Krohn-Pettersen.

Han fortel at tilhøva vert lagt til rette for restitusjon og kvile for oljearbeidarane. Nordsjøarbeidarar har enten ein eigen lugar, eller ein lugar som må delast med ein nordsjøarbeidar til. Det er sosiale aktivitetar som bingo, det er store personalrom med mange aviser og det er kantiner som serverar frå to til fire varmrettar. I motsetning til på land er det ingen familiære forpliktingar som barnepass og slikt.

– Dette er jo ein turnus som følgjar av at ein ikkje er i lokalmiljøet mellom øktene, men styrer heile kvileperioden sjølv. Det er vårt hovudargument mot å overføre nordsjøturnus til sjukeheimar og sjukehus, seier Mette Nord.

Arbeidstilsynet vil ikkje ha lengre arbeidsdagar

Arbeidsmiljølova opnar allereie i dag for at det er mogleg å jobbe 13 timar i døgnet og 300 timar ekstra i året.

– Arbeidstilsynet ønskjer ikkje ei utvikling med lengre vakter og meir nattarbeid, seier direktør i Arbeidstilsynet, Ingrid Finboe Svendsen, til LO-Aktuelt nr. 9/2011. Legane har nytta seg av mogelegheita i arbeidsmiljølova til å avtale unntak frå nokre av arbeidstidsreglane. Arbeidstilsynet skriv i ei pressemelding på deira nettside at Arbeidstilsynet no kjem til å gjennomføre stikkprøvar for å finne ut om legane si arbeidstid er forsvarleg.

ANDERS HAMRE SVEEN

FOTO: CAMILLA BENDIXEN

På kurs: Tillitsvalgte samlet på Sørmarka 20.mai for seminar om «Sammen om en bedre kommune».

Trepartssamarbeid på dagsorden

Omstillingsenheten har til nå vært rundt i 14 fylker og hatt seminar for tillitsvalgte om programmet til Kommunal- og regionaldepartementet, «Sammen om en bedre kommune».

– Denne runden har vært givende for oss, forteller Anne-Grethe Krogh, leder av Omstillingsenheten. Hun synes det er fint å møte engasjementet ute.

– Vi får formidlet arbeidet vårt og får innblikk i hva som til enhver tid skjer ute i kommuner og virksomheter. Fra vedtaket om etablering av «Sammen om en bedre kommune» ble gjort, til fylkene hadde arrangert seminarere, gikk det minimalt med tid. Her har alle jobba meget godt for å få det til.

Billig og bra

– Det er for tidlig å si eksakt hvor mange kommuner som er med. Per 16. juni var det registrert 45 søkerkommuner. Men vi vet at det er flere som har søkt, så tallet blir nok over 50, forteller Krogh.

Fagforbundet har både utviklet og hatt troen på partssamarbeid som arbeidsmetode. Målsettingen er at hele offentlig sektor skal bruke denne arbeidsmetoden. Anne Grethe Krogh ser på metoden som som en mulighet til deltakelse.

– Det er en måte å drive utviklingsarbeid på som inkluderer alle, som ivaretar samfunnsutviklerrollen til kommunene og som legger til rette for lokaldemokratiutvikling. Det er en billig og ubyråkratisk arbeidsmetode. At regjeringa og partene nasjonalt nå har valgt å videreutvikle partssamarbeidet gjennom en oppfølger av Kvalitetskommuneprogrammet betyr at vi er enda nærmere målet, sier hun.

Partssamarbeid og samhandling

Sammenhengen mellom «Sammen om en bedre kommune» og Samhandlingsreformen er ikke åpenbar, men Krogh mener den finnes.

– Offentlig sektor står foran store velferdsutfordringer på flere forvaltningsnivåer. Nye geografiske områder skal samarbeide om tjenestetilbud og tjenesteutvikling. Sammenhengen mellom de ulike prosjektene blir arbeidsmetodikken: altså partssamarbeid.

Omstillingsenheten har ansvaret for opplæring, oppfølging og veiledning i partssamarbeid. Metodikken er velprøvd og robust, og egner seg i alle virksomheter. Dersom partene vil, selvsagt.

OMSTILLINGSENHETEN

Tillitsvalgtsamling i Oppland 25. - 26. mai: Fra venstre: Gerd Ask Larsen, Karen Gundersen og Grete Skaug fra Lunner (leder Kari Didriksen var ikke tilstede da bildet ble tatt). Videre ses Bente Ditlevsen Løkken, Solfrid Risheim og Erid Christensen fra Lom/Sjåk.

virksomheter. Jeg ble forbanna da dette ble avdekket i Moss. Det var en fredag jeg leste om saken i avisa. På mandag hadde vi vedtaket klart om at et uavhengig firma skulle få jobben med å granske kommunen, forteller ordfører Paul Erik Krogsvold (Ap) i Moss.

Her skulle det ikke være noen bukk med havresekk. Etter en anbudsrunde ble et firma valgt og de er i gang med å granske hele omsorgssektoren. Rapporten leveres i begynnelsen av juli og da bestemmes tiltak og eventuelle konsekvenser.

– Vi fortsetter selvsagt ikke som før, som det hevdes, men vi trenger dokumentasjon. Det er problematisk at alt har kommet fram via anonyme e-poster og ingen vil stå fram, sier Hilde Torgersen, leder i Fagforbundet i Moss.

Hun og de andre hovedtillitsvalgte har krevd å få alt på bordet: overtid, turnusbrudd, overnatting mm. Samtlige plasstillitsvalgte har fått beskjed om å følge opp og rapportere til fagforeningsstyret. Kartleggingen er i full gang.

Mye på gang

Mye er i gang, selv om de venter på den uavhengige rapporten. Ansattovernatting er stoppet og hybler er skaffet. Arbeidstilsynet er inne med eget tilsyn og skal ha en oversikt over de 15 ansatte i kommunen med mest overtid siden juni i fjor. I tillegg har de bedt om en oversikt over bruken av doble vakter.

Ukultur lever videre

De tre sykehjemmene i Moss er kommunale nå. Melløsparken er et av sykehjemmene det er snakk om. Norlandia drev dette fram til rekommunalisering i 2004.

– Selv om vi kvitta oss med Norlandia, lever måten å drive sykehjemmet på, den private ukulturen, videre gjennom de ansatte, forteller Hilde Torgersen.

– Vi kan til dels kjenne det igjen også i kommunen, og jeg mener at organiseringen med selvstendige virksomheter med tette skott og ikke helhetlig tenking er farlig for kommunen. Som tillitsvalgte klarer vi ikke å fange opp alt i et slikt system, sier hun.

Lar seg ikke lure lenger

Hilde Torgersen og de to andre hovedtillitsvalgte Leif Christensen og Frank Bergflødt forteller at tillitsvalgte ikke automatisk får tilgang til lønningslister, hjelpeturnuser og andre arbeidsavtaler. De spør og får svar, og fram til nå har de trodd på svarene de har fått fra administrasjonen.

– Nå spør vi, får svar, og setter oss sammen og lurer på hva vi ikke blir fortalt. Tilliten til ledelsen er svekket, sier Torgersen.

Ifølge de hovedtillitsvalgte i Moss, har politikerne delegert for mye ansvar og makt til administrasjonen. Det er ikke bare fagforeninga som er overrasket over det som har foregått på Melløsparken.

– Politikerne i Moss må ta makta tilbake. Rådmannsvelde er ikke bra for demokratiet. Politikerne må ha kunnskap nok til at de kan følge opp at vedtak de gjør virkelig blir fulgt opp. Hilde Torgersen er tøff og sint. Hun hevder at dersom de ikke hadde hatt trepartssamarbeid så hadde de vel ikke sett snurten av en eneste politiker.

KARI-SOFIE JENSSEN

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TJENSVOLD

FOTO: FAFO

TORGEIR AARVAAG STOKKE
Forskningsstiftelsen Fafo

KOMMENTAREN

Utvidet arbeidstid – hvorfor ikke gjøre som legene?

Arbeidsmiljøloven skal beskytte arbeidstakere mot den ubalansen som i utgangspunktet eksisterer mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Når det gjelder arbeidstid, opererer loven med maksimumsgrenser for hvor mye man kan jobbe og regler om at en arbeidstaker har anledning til å nekte overtid. I tariffavtalene er arbeidstiden gjerne kortere enn i loven, og det koster arbeidsgiver mer i lønnstillegg å bruke overtid.

Men tariffavtalene kan også brukes til noe annet. Når det gjelder arbeidstid, er store fagforbund betrodd en adgang til å gå under lovens beskyttelsesnivå. Det betyr at Fagforbundet kan tariffavtale lengre daglig og ukentlig arbeidstid enn i loven. Fagforbundet kan faktisk tariffavtale vekk de aller fleste lovreglene om arbeidstid. En lokal fagforening kan også tariffavtale seg vekk fra en del av lovens grenser.

Som regel har ikke Fagforbundet noen interesse av å undergrave lov- og tariffbestemmelser på denne måten. Men i spesielle situasjoner kan brukernes behov kombineres med arbeidstakernes ønsker om helt spesiell arbeidstidsordninger. Hvis arbeidsmiljøet i slike situasjoner også er forsvarlig, skjer det at Fagforbundet inngår en egen tariffavtale som avviker fra de generelle bestemmelsene. Dette dreier seg særlig ordninger med langturnus eller langvakt hvor medlemmer jobber mer enn 13 timers arbeidsdag.

En Fafo-rapport fra i fjor høst viste at Fagforbundet hadde gode rutiner for å saksbehandle søknader om slike langvakter. Det er kompetansesentrene som får sakene, og de fleste søknadene innvilges. Dermed får de lokale brukerne en mer stabil omsorgssituasjon enn ellers, og arbeidstakerne får intensive arbeidsperioder avbrutt av blokkfritid.

Fagforbundet og de fleste andre forbund i Norge holder fast på at det må være forbundet og ikke den enkelte arbeidstaker eller en lokal fagforening som avtaler slike store avvik fra hovedreglene om arbeidstid. Men det finnes noen unntak.

Ett vesentlig unntak er legene. I tariffavtalen for helseforetakene heter det: «Det kan gjøres avtale mellom arbeidsgiver og den enkelte lege om utvidet tjeneste/arbeidstid uten hinder av arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstidens lengde og plassering, jf Aml § 10-12 fjerde ledd.» Det betyr at Legeforeningen har gitt hvert av sine medlemmer rett til å forhandle akkurat så avvikende arbeidstidsordninger som Fagforbundet hevder kun må kunne avtales med forbundet selv. Kan det være meningen?

Legeforeningen har ikke gjort noe feil. Men det er mange som har spurt seg om det er helsemessig forsvarlig av Legeforeningen å overlate arbeidstidsforhandlingene til det enkelte medlem på denne måten. Det går også mange historier om slitne leger på jobb, og noen av historiene er det sikkert noe i. Eksempelet med legene blir lett paradoksalt, hvem forhandler og hvem behandler hvem sin helse? Fagforbundet kan likevel slippe å ta standpunkt i den debatten. Fordelen med arbeidsmiljøloven er tross alt at de forbundene som ikke ønsker tilsvarende frislipp – og det er de aller fleste – kan beholde en sentral kontroll. Dette ser ut til å fungere i dag, og gir stabilitet til arbeidsmiljølovens regler om store avvik fra arbeidstidsbestemmelsene.

oss dommen har falt

Rett til sykelønn etter permisjon

Fagforbundet/LO har fått fullt gjennomslag i Arbeidsretten for at kommuneansatte har rett til sykelønn etter endt permisjon.

Dommen omfatter for eksempel svangerskapspermisjon, fødselspermisjon, utdanningspermisjon eller permisjon i forhold til adopsjon. Bakgrunnen for at saken ble reist for Arbeidsretten var at et medlem i Fagforbundet var blitt syk mens hun var i utdanningspermisjon. Det førte til at hun ikke møtte på jobben den dagen hun var ferdig med permisjonen.

Hadde hun da rett til sykelønn, altså ordinær lønn, faste årsbeløp og variable tillegg oppsatt i turnusplanen?

Hovedtariffavtalens §8o

Saken gjaldt altså Hovedtariffavtalen § 8.1.2 og bestemmelsene om retten til sykelønn (retten til lønn under sykdom, under permisjoner, omfanget på utbetaling, hvem som betaler og hvor lenge). Arbeidsretten avsa dom den 26. mai 2011. Det ble slått fast at en arbeidstaker som blir syk under permisjon, har rett til full sykelønn fra det tidspunktet det er avtalt at vedkommende skulle vært tilbake i sin tidligere stilling. Dette gjelder både ved hel og delvis permisjon, og uavhengig av om permisjonen er med eller uten lønn.

KS-kravet

KS hevdet at Hovedtariffavtalen § 8 måtte forstås slik at det er krav om fysisk gjeninntreden etter endt permisjon. De henviste til sykelønnsbestemmelsene i folketrygdloven (http://www.lovdata.no). Fagforbundet og LO mente at Hovedtariffavtalens ordlyd ikke kan fortolkes på bakgrunn av folketrygdloven. Folketrygdloven beskriver gjeldende minimumsvilkår for allmenn rett til sykepenger. Kommunen hevdet, etter rådgivning fra KS, at hun ikke hadde rett til sykelønn fra det tidspunktet hun skulle vært tilbake etter endt permisjon fordi hun ikke hadde møtt opp på jobb. KS fikk altså ikke medhold i Arbeidsretten.

Fagforbundets krav

Fagforbundet mente imidlertid at en arbeidstaker som har tidsbegrenset permisjon og som skal tilbake til sin tidligere stilling, har krav på lønn etter denne stillingens lønn som om sykdommen ikke hadde inntrådt. Saken ble for øvrig ført samtidig med sak mellom Delta og KS, og hvor Delta har fått tilsvarende dom for sitt medlem. Dette er en viktig avklaring som har stor betydning for mange av våre medlemmer i kommunal sektor.

KARI-SOFIE JENSSEN

NYHET

KOMMUNAL

Handler om folkemakt

– Årest lokalvalg handler om folkemakt mot kapitalmakt, sa leder av Fagforbundet og styreleder i LO Kommune, Jan Davidsen, i åpningstalen på kommunalkonferansen.

Konferansen i år var et valgkampverksted. I overkant av 400 tillitsvalgte deltok i Folkets Hus i Oslo. I tillegg til innledninger og foredrag var det politisk debatt, grilling og minikonsert med Åge Aleksandersen.

Jan Davidsen slo fast at det er kapitalmakta som vinner på høyresidas politikk. Påstanden ble underbygget av faglige innlegg av Magnus Marsdal fra Manifest, Linn Herning fra For Velferdsstaten og Unni Hagen og Fanny Voldnes, begge rådgivere i Fagforbundet.

– Etter mange år med anbudspolitikk, ser vi hvem som vinner fram. Det er store multinasjonale selskaper, sa Davidsen.

Under avslutninga av konferansen minnet Davidsen om at LO Kommune til sammen organiserer rundt 400 000 mennesker.

– Vi utgjør en maktfaktor i årets valg. Den må vi bruke, sa Davidsen.

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

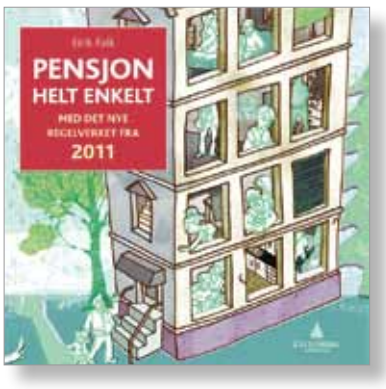
Kommunal`11 : Kafè-debatt – et av de mest populære innslagene.

Mer kontroll fra Arbeidstilsynet

Regjeringa styrker Arbeidstilsynet med ti millioner kroner som skal brukes i kampen mot sosial dumping i arbeidslivet.

Pensjonsbok med nytt regelverk

Eirik Falks bok «Pensjon – helt enkelt», kommer nå i 2. utgave. Det nye regelverket fra 2011 er med i boka. Boka kan bestilles www.gyldendal.no/arbeidsliv

To nyttige hefter

Manifest og For Velferdsstaten har nylig gitt ut hvert sitt hefte. Begge kan være nyttige for tillitsvalgte i årets valgkamp.

Manifest-heftet «Rydd opp – Sosial dumping i offentlig regi» inneholder historier, fakta og argumenter til nytte for alle som ønsker å benytte årets valgkamp til å skape en offensiv mot sosial dumping. Heftet kan bestilles via e-post *post@manifest.no* eller tlf.: 22 99 52 00. Det er kvantumsrabatter.

For Velferdsstatens nye hefte heter «Ta tjenestene tilbake». Det handler om ulike veier til bedre demokratisk kontroll over offentlig eiendom og offentlige tjenester. Heftet kan lastes ned på For Velferdsstatens nettside:

www.velferdsstaten.no

og bestilles i trykket utgave på epost: *aksjon@velferdsstaten.no* (gratis).
Husk å oppgi ønsket antall, leveringsadresse og telefonnummer.

Norges fattige

En offisiell oversikt gjennomført av Statistisk Sentralbyrå i fjor viser at det er over 215.000 fattige i Norge, skriver Avisenes Nyhhetsbyrå (ANB). Oslo har den høyeste andelen fattige.

Kortvett.no

Er det noe du lurer på når det gjelder bruk av betalingskort?
LOfavør tilbyr nå tjenesten kortvett.no
Her får du råd om hvordan du kan bruke kredittkort på en trygg og god måte, og hva du bør unngå å gjøre. Les mer på www.kortvett.no

oss faglig kokebok

Innsyn i offentlige kontrakter

Lov om rett til innsyn i offentleg verksemnd (offentleglova fra 1. januar 2009), har regler om innsynsrett i offentlige dokumenter.

Hovedregelen i lovens § 3 er at statlige, fylkeskommunale og kommunale organs saksdokumenter, journaler og lignende registre er åpne for innsyn for alle. I offentleglova § 23 er det gjort unntak for å beskytte det offentliges forhandlingsposisjon. Bestemmelsene i § 23 tredje ledd er en slik regel:

«Det kan gjerast unntak frå innsyn for tilbod og protokoll etter regelverk som er gitt i medhald av lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlege innkjøp, til valet av leverandør er gjort».

Unntak

Unntaksadgangen er tidsbegrenset; gjelder kun til valget av leverandør er gjort. Dette er tidligere enn undertegningen av kontrakten.

For deltakerne i anbudskonkurransen er det i forskrift om offentlige anskaffelser etablert en ordning der tilbyderne får melding om hvem som vil få kontrakten, med frist for å klage eller komme med innvendinger.

Bestemmelsene i § 23 gir ikke adgang til unntak fra innsynsretten for å verne interessene til private. Opplysninger om forretningsforhold for den private parten vil imidlertid ofte være underlagt taushetsplikt. Dette innebærer at det offentlige har plikt til å nekte innsyn etter offentleglova § 13 sammenholdt med forvaltningslovens § 13 første ledd nr. 2. Protokollen, og særlig tilbudene, vil kunne inneholde opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter bestemmelser om taushetsplikt.

Hovedregelen

Alle har altså rett til innsyn i de offentliges avtaler og anbudsdokumenter. For protokoller og tilbudsdokumenter som følger regelverket for offentlige anskaffelser, kan det gjøres unntak for to dokumenttyper; protokoller og tilbud inntil valget av leverandør er foretatt.
Fra dette utgangspunktet gjelder det to unntak:

1) Der hensynet til det offentliges forhandlingsposisjon etter en konkret vurdering gjør det påkrevd å unnta dokumentet fra innsyn.
2) Der det foreligger taushetsbelagte opplysninger – for eksempel forretningshemmeligheter – som den private kan kreve unntatt fra innsyn.

Når konkurransen er avsluttet, vil prognoser og lignende som er utarbeidet med tanke på den aktuelle kontrakten falle utenfor taushetplikten. Dersom tilbyderen ikke ønsker at opplysningene kommer ut, gir det ikke grunnlag for unntak. Innsyn kan ha så negative følger for forhandlingsposisjonen til det offentlige, at unntaksbestemmelsene i § 23 første ledd er oppfylt. Innsyn kan føre til at aktører ikke vil komme med tilbud senere, eller at de vil være varsomme med å sende informasjon til det offentlige. Vurderinga må skje konkret i hvert tilfelle.

Tillitsvalgte kan i tillegg til offentleglova, kreve medinnflytelse etter Hovedavtalen i KS-området § 1-4 Omstilling og utvikling. Her framgår det blant annet av § 1-4-2 Konkurranseutsetning, at arbeidstakerorganisasjonene eller forhandlingssammenslutningene skal være representert i grupper som utreder mulig konkurranseutsetting. Før vedtaket om å konkurranseutsetting skal arbeidstakerorganisasjon/forhandlingssammenslutning gis anledning til å uttale seg skriftlig for besluttende organ.

BØRGE BENUM, FORBUNDSADVOKATENE

Fagforbundet siden sist

■ På tross av nær 35 millioner kroner i streikeutgifter, fallende renteinntekter og økte pensjonsutgifter, kunne LO i fjor bokføre et overskudd på 61,6 millioner kroner.

■ Fagforbundet Oslo er godt fornøyd med tariffoppgjøret i Oslo. Oppgjøret gir Fagforbundets medlemmer 3,35 prosent i lønnsøkning, eller minimum kr 12 700, - med virkning fra 01.05.11.

■ Det ble enighet i oppgjøret mellom EL & IT Forbundet og Fagforbundet på den ene siden og KS Bedrift på den andre. LO-forbundene stilte krav om et generelt tillegg på 5850 kroner per 1. juli, og fikk gjennomslag. Virkningsdato for de lokale forhandlingene er også satt til 1. juli 2011. Det ble enighet om å sette ned et utvalg som skal se på ordningen for avsetting til opplærings- og utviklingsfondet fram til hovedoppgjøret i 2012.

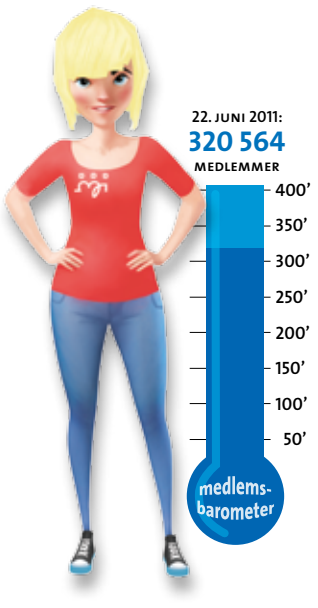
■ Det ble enighet i forhandlingene mellom Fagforbundet og Private Barnehagers Landsforbund (PBL-A) om 2. avtaleår. I tillegg til det som ble avtalt i hovedoppgjøret 2010, er det nå avtalt ytterligere generelle tillegg. Ingen får mindre enn kr 7 500,- til sammen. Høyest tillegg får fagarbeidere med 16 års ansiennitet – kr 19 000,-. Alle tilleggene gjelder fra 1. mai. 20-årstrinnet for arbeidstakere uten krav om utdanning er sikra med en minstelønn på kr 325 000,-.

■ Partene i KA-området ble 30. mai enige i mellomoppgjøret 2011. Resultatet gir et generelt tillegg på 1,72 % av den enkeltes grunnlønn, minimum kr 7.000,- per 30.04.11. Tillegg gis til ansatte som omfattes av kapittel 4 med virkning fra 01.05.11. Minstelønnssatsene heves tilsvarende fra samme dato. Det er også sikret at alle i laveste lønnsgruppe med 20 års ansiennitet skal ha en minstelønn på kr 323.000,-.

■ Den 16.-19. mai holdt den Europeiske Faglige Samorganisasjonen (EFS) sin kongress i Athen. Fagforbundets leder Jan Davidsen og nestleder i Fagforbundet Mette Nord deltok i den norske LO-delegasjonen.
– Nok en gang ser vi at det er arbeidstakerne som betaler regninga, mens de som representerer finans- og markedskreftene sikres, sier Nord.

■ Norsk Manuellterapeutforening har bestemt seg for å bli et LO-forbund.
– Vi er glade for å kunne ønske Norsk Manuellterapeutforening velkommen som medlemsforbund i LO, sier nestleder i LO, Gerd Kristiansen, til LO-Aktuelt.
Foreninga organiserer 328 av rundt 400 manuellterapeuter i Norge.

■ Per 22. juni har Fagforbundet 320 564 medlemmer.

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
anders.hamre.sveen@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk.selnes@fagforbundet.no
maria.wattne@fagforbundet.no

LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
kjell.olufsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 23. juni 2011
OPPLAG: 18 500

TRYKK: Aktietrykkeriet

ISSN: 1891-2184

MILJØMERKET 241 393 Trykksak

FOTO: MORTEN KRISTENSEN

tillitsvalgt min hverdag
oss@fagforbundet.no

På farten: Heidrun Heir deltar i LOs Sommerpatrulje for fjerde år på rad. Det gir henne muligheten til å reise rundt og se landet.

Heidrun Heir

– Hvert år reiser jeg til et nytt fylke for å ha sommerjobb. Da tar jeg like gjerne Sommerpatruljen i det fylket også, forteller hun.

Heidrun Heir har vært på sommerpatrulje i Buskerud, Nord-Trøndelag og Vest-Agder. I år er det Oppland som står for tur. Utfartstrangen gjør det greit å reise rundt og se andre deler av landet. Dessuten syns hun Sommerpatruljen er både morsom og lærerik.

– Det er givende å møte folk der de jobber, kanskje spesielt lærlinger og ungdom som er ute i sin første sommerjobb. Det er viktig å vise dem at det er noen som passer på dem. Samtidig lærer jeg masse om hvilke rettigheter du har som arbeidstaker.

Hennes erfaring fra Sommerpatruljen er at kommunene har sitt på det rene og følger tariffavtalen.

– Verre er det med virksomheter som faller inn under Handel og Kontor. Der hører vi om mye rart. Etter en sommer er det alltid noen steder der vi ikke vil spise eller handle lenger, fordi vi vet at de ikke behandler de ansatte skikkelig, forteller hun.

Stavern

Heidrun har vært tillitsvalgt i fire år. Hun ble vervet på skolebesøk i 2006. Da var et avgjørende argument faktisk Fagforbundet ungdoms sommerkonferanse i Stavern, som er der OSS tillitsvalgte møter henne i dag. Dette er hennes femte år på Stavern, og hun syns fortsatt det er like gøy.

– Når vi har hørt masse om hva Fagforbundet gjør, er det fint å se hva det egentlig betyr. Det opplevde jeg første gang på Stavern. Masse positive, engasjerte mennesker som bryr seg om hverandre. Det er deilig å se.

Blir vernepleier

I 2007 ble hun ungdomstillitsvalgt i fylket, men fordi hun fortsatt er student, har hun aldri vært plasstillitsvalgt. Heir vil gjerne jobbe innen psykiatri. Derfor var vernepleier et naturlig valg.

– Jeg kommer tettere inn på folk i psykiatrien enn i andre helsefag. Tettere inn på sinnet, forklarer hun.

En dag vil hun kanskje overta familiegården i Levanger. Det er vanskelig å drive gård, men hun ønsker å kombinere gårdsdrift med psykisk helsevern.

– For mange kan det å være med å drive en gård bli en vei ut av rusavhengighet. Grønn omsorg er en behandlingsform som har hjulpet mange. Og det lar meg kombinere to ting jeg brenner for, sier hun.

Beste verveargument?

– Kan jeg si Stavern? Det er jo viktig at nye medlemmer får oppleve hva Fagforbundet faktisk handler om, men det gjelder vel mest for ungdommer. For de voksne er kanskje tryggheten viktigere. Vi forsikrer jo huset vårt og bilen vår, så da er det vel lurt å forsikre jobben også?

MORTEN KRISTENSEN

Mansour Osanloo fri

Den 2. juni kom meldinga fagforeningsfolk over hele verden hadde venta på og aksjonert for i årevis: Fagforeningsleder og bussjåfør Mansour Osanloo ble løslatt fra fengsel i Iran. Osanloo har sittet i nesten fire år anklaget for propaganda mot staten og trusler mot nasjonal sikkerhet – for å ha dannet og ledet et uavhengig forbund for bussførere i Teheran. Kampen fortsetter for flere av foreningskameratene hans som fortsatt sitter fengslet.

Offentlig ansatte streiker i Botswana

Ett hundre tusen offentlig ansatte i Botswana har vært i streik siden 18. april. Forhandlingene er låst etter at de krevde en lønnsøkning på 16 prosent. Lønna har vært fryst i tre år og ligger i dag langt under det som er mulig å leve av. LabourStart oppfordrer til solidaritet, for eksempel ved å undertegne protestbrevet på deres aksjonsside:
www.labourstart.org

Italiensk nei til privat vann

I en folkeavstemning sa over 26 millioner italienere nei til privatisering av vann, som Berlusconi-regjeringa ønsker og fremmer. Europeisk fagbevegelse har stått sammen med folkebevegelsen for offentlig vann i en folkemeningskamp som har vart i over sju år. Over 55 prosent av innbyggerne brukte stemmeretten og av dem sa nesten 100 prosent nei til å privatisere vann og lokale offentlige tjenester, jubler Europeisk føderasjon for forbund for offentlig ansatte på www.epsu.org.

Rødgrønne i tet i Sverige

Hvis det hadde vært valg før sommeren, hadde de rødgrønne fått flertall i riksdagen, ifølge svensk statistisk sentralbyrå. Både Socialdemokraterna og Miljöpartiet har økt oppslutning i så mye at det veier opp for tilbakegang for Vänsterpartiet. Til sammen får den rødgrønne fløyen dermed overtaket på alliansen som i dag sitter i regjering anført av Moderaterna. Denne har mistet støtte siden valget i 2010. Sverigedemokraterna har lik oppslutning som ved valget, da de for første gang fikk plass i riksdagen. Alt ifølge svensk statistisk sentralbyrås faste, halvårlige partisympatiundersøkelse. Se www.scb.se

MARIA WATTNE

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no

Fagforbundet Meløy valgte på årsmøtet følgende nye tillitsvalgte: nestleder **RANDI H. HAUG** og ungdomstillitsvalgt **SYNNØVE R. KARLSEN**. Leder **ASTRID OLSEN**, kasserer **FRANK HOLDAL** og styremedlem **INGER S. KRISTIANSEN** (HTV) ble gjenvalgt.

HANNE WIESENER er ny hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Kvænangen.

Fagforbundet Lyngdal: **BIRGITTE SPÅNGBERG** er nyvalgt seksjonleder. **CAMILLA ØVSTELAND** og **LIV DORIS** er nyvalgte plasstillitsvalgte. **TORUN G. OPOFTE** er leder av SKA, **PÅL ANDRE RØNNINGEN** er leder av SST. **MONICA FREDBO** er nyvalgt leder av SKKO. Så er det kommet to nye HTV; **LIV KRISTOFFERSEN** og **ARLEEN HYSTAD**.

Fagforbundet Harstad har i styremøte 19. mai konstituert **KRISTIN HAUKEBØE ERIKSEN**, arbeidssted ved personal- og organisasjonsenheten, og **HEIDI NILSEN**, arbeidssted ved Fargeklatten barnehager, som seksjonsledere.

Videre ble **TORE NYGAARD** valgt som leder og hovedtillitsvalgt på årsmøte 27. januar 2011 og tiltrådte 1. mai. Han overtok etter **PER E. WALLESTAD** som gikk av med pensjon, etter å ha stått i vervet til han ble 71 år gammel.

Fagforbundet Sandøy: **LAILA ALVESTAD** er valgt til hovedtillitsvalgt og **HEIDI KRISTIN EMBLEM MORSUND** er valgt inn som styremedlem.

Fylkeskontoret Fagforbundet Buskerud: **OVE ANDREAS SOLBERG**, ny leder i SST, ble valgt på seksjonskonferansen i Buskerud den 10. februar 2011. Han er også leder i Fagforbundet Nettbuss Drammen.

ASTRID ISENE, ny opplæringsansvarlig i Fagforbundet Buskerud, ble valgt på fylkesmøte i mars. Hun er også leder i Fagforbundet Lier avd. 165.

Fagforbundet Nore og Uvdal: Ny pensjonisttillitsvalgt: **RAGNHILD RØDBERG**. **GERD SYNØVE HELMERSEN** er ny plasstillitsvalgt og styremedlem og **HANNE DEINBOLL AMUNDSEN** er ny nestleder, plasstillitsvalgt og seksjonsleder SHS.

NINA IREN SVINDLAND er nyvalgt kasserer i Fagforbundet Kvinesdal. **ANNE KARIN NICOLAISEN** er valgt til ny Fane2-ansvarlig i samme fagforening.

KS-medalje til **ERNA GROVEN**, mangeårig hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Tingvoll. Hun var ansatt i Tingvoll kommune i 46 år, og hadde siste arbeidsdag 30. april .

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!